

Stanisław Nowak

Działalność Zespołu do spraw sanktuariów przy Konferencji Episkopatu Polski

Salvatoris Mater 1/3, 364-365

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Deyanira od razu hojnie przekazała na wsparcie badań i studiów mariologicznych. Wraz z nią medalami Papieskimi zostało uhonorowanych kolejnych dwoje młodych uczonych: Marielle Lamy za pracę *Le culte marial entre doctrine et dévotion: étapes et enjeux de la controverse de l'Immaculée Conception au Moyen Age (XIIe-Xe siècle)*, reprezentujący Uniwersytet z Paryża (Nanterre), oraz Johannes Schneider OFM, za pracę *Virgo Ecclesia facta: obecność Marii w Krucyfiksie Św. Damiana i w Officium Passionis Św. Franciszka z Asyżu*, przedstawioną przez Uniwersytet „Antonianum” w Rzymie.

(„Notiziario-PAMI” 4(1999) nr 5, 1)

Działalność Zespołu do spraw sanktuariów przy Konferencji Episkopatu Polski

Po reorganizacji pracy Konferencji Episkopatu w Polsce, kierującej się obecnie nowym statutem, funkcję dawnej Komisji Maryjnej przejął w pewnej mierze Zespół Biskupów do spraw sanktuariów. Składa się on z czterech biskupów, wyznaczonych przez Konferencję: Edward Białogłowski z Rzeszowa, Jan Kopiec z Opoli, Edward Ozorowski z Białegostoku i przewodniczący Zespołu arcybiskup Stanisław Nowak.

Zespół zajmuje się wszystkimi sanktuariami związanymi ze szczególnym kultem Chrystusa, świętych Pańskich, przede wszystkim jednak sanktuariami maryjnymi. Tych bowiem jest najwięcej. Stąd w czasie swoich zebrań biskupi podejmują głównie problemy duszpasterstwa maryjnego, które skupiają się w licznych sanktuariach rozsianych po całej Polsce. Wiele jest spraw związanych z ich funkcjonowaniem. Nie wszystkie są tej samej rangi, gdy chodzi o zakres oddziaływania. Niektóre mają charakter międzynarodowy, inne narodowy, inne wreszcie lokalny. Należy je zatem skatalogować. Trzeba też wyważyć i określić ich własny charyzmat. Niektóre z sanktuariów cieszą się posiadaniem obrazu lub statuy, uwieńczonych koronami papieskimi, niektóre są koronowane mocą władzy biskupa miejsca. Są też takie sanktuaria, które władza diecezjalna specjalnym dekretem uznała, inne zaś, powstające dopiero lub całkiem o małym zasięgu, nie cieszą się nawet i takim dekretem.

Celem skatalogowania tych wszystkich sanktuariów Zespół rozesłał ankietę do poszczególnych Kurii biskupich, prosząc o podanie szczegółowych danych odnośnie do wszystkich sanktuariów na terenie diecezji. W odpowiedzi otrzymaliśmy bardzo bogaty materiał. Został on przekazany specjalistom do gruntowego opracowania.

Inną bardzo ważną sprawą dla Zespołu do spraw sanktuariów jest inspiracja chrystologiczna i maryjna duszpasterstwa związanego z sanktuariami. Sanktuarium nie może ograniczać się swej funkcji do wyłącznie kultycznej. Wokół niego organizuje się często działalność charytatywna, kulturotwórcza, ekumeniczna, powołaniowa, społeczna. Niewykorzystywanie łaski miejsca, owego „genius loci”, jakie ma sanktuarium w większym lub mniejszym stopniu, byłoby grzechem opuszczenia dobrego. Zespół powinien też organizować ruch pielgrzymkowy do tych sanktuariów i nadawać mu odpowiedni kierunek. Pomoc Zespołu nie zamierza jednak, jak na razie, podejmować w pełni tej działalności jaką miała dawna Komisja Maryjna. Biskupi polscy przyjmując nowy statut dla swej Konferencji objawili raczej wolę samodzielnego kierowania duszpasterstwem maryjnym w swoich diecezjach. Zespół do spraw sanktuariów jest tylko organem dyspozycyjnym wobec Konferencji i Prymasa Polski, gotowym podejmować wciąż nowe zadania jakie mu zostaną zlecone. Już się jednak okazało jak bardzo jest ważne ustawienie sanktuarium wobec wielkiego Jubileuszu Wcielenia w latach 1999 - 2001. Księża biskupi w wielu przypadkach obchody jubileuszowe złączą z nawiedzeniami nie tylko katedr, ale i sanktuariów. Zespół do spraw sanktuariów zorganizował na Jasnej Górze, przy czynnym udziale długoletniego opiekuna kustoszy ks. prałata Jerzego Pawlika i Polskiego Towarzystwa Mariologicznego, sympozjum dla kustoszy sanktuariów na temat „Rok święty w sanktuariach”. Ponad 100 kustoszy z różnych miejsc pielgrzymkowych wzięło udział w referatach wygłoszonych przez biskupów i księży. Materiały z tego sympozjum mają się wkrótce ukazać dzięki życzliwości Wydawnictwa św. Krzyża w Opolu. Będą one pewnym oparciem dla pracy w sanktuariach. W przyszłości podobnych inicjatyw będzie więcej.

(Ks. abp Stanisław Nowak)